

ይበላው ካጣ ፡ ይበላበት ያጣ ።

ይበጃል ያሉት መድሀኒት አይን አጠፋ ።

ይበጃል ያሉት ኩል አይን አጠፋ ።

ይብራና ይብራ ፡ ተጣሉ በሰው ሽንብራ ።

ይታደሏል እንጂ ይታገሏል ?

ይች ባቄላ ያደረች እንደሆነ አትቆረጠም ።

- ደ -

ደህና ሲታጣ ፡ ይመለመላል ጎባጣ ።

ደህና ወገን ያጣ ፡ ወየው ያለበት ጣጣ ።

ደህና ጦር ያለው ፡ ለግምብ ይሞክረው ።

ደመና ለዝናብ ፡ ድግስ ለሆዳም ።

ደመና በሰማይ ፡ የጨዋ ልጅ በአደባባይ ።

ደመና የጨበጠ ፡ ሰማይ የደጠጠ የለም ።

ደም በያለቅሱ ፡ ድንጋይ በነክሱ ።

ደም ተቀብቶ ዝንብ አይፈሩም ።

ደም ተበክለህ ዝንብን አትጥላ ።

ደሞዙ ስንዴ ፡ ስራው የምን ግዴ ።

ደሞዝ ያጣ ሎሌ ፡ ይኮበልላል በገምሌ ።

ደሞዝተኛ ፡ አርፈህ አትተኛ ።

ደረሰሁ ልጅ ፡ ፈላሁ ጠጅ ።

ደረቅ ይቀመጠላል ፡ እርጥብ ይጎብጣል ።

ደረቴን ቢያመኝ ፣ እግራን አገመኝ ።
 ደረጃ ለፍቶ መሄጃ ።
 ደስታ ፣ በሽታ ።
 ደስታና መከራ ፣ ቀኝና ግራ ።
 ደባ ራሱን ፣ ስለት ድጉሱን ።
 ደባል ሲሰነብት ፣ ይሆናል ባለቤት ።
 ደባልና ሹመት ፣ ያለሰበብ አይሄድ ።
 ደብር ለላሰታ ፣ ድግድግታ ለጌታ ።
 ደብተራ ሲኮራ ፣ እቤተ ክርስቲያን ገብቶ ጭራ ይይዛል ።
 ደብተራ ፣ የዘኬ ጎተራ ።
 ደብተራ የዘኬ ጎተራ ፣ ዘኬውን ሲቋጥር አንቀው ነብር ።
 ደብተራና ተማሪ ፣ ሰናፊልና ሱሪ ።
 ደንቆሮ ከሚያጫውተኝ ፣ የሚሰማ ያውጋኝ ።
 ደንቆሮ የሰማ ለት ያብዳል ።
 ደውል ላንበሳ ባማረለት ፣ ታድያ ማን ይሰርለት ።
 ደጃቸውን አይዘጉ ሰውን ሌባ ይላሉ ።
 ደጃፉን ጥሎ በጋሮ ይመጣል ።
 ደገኛ ሲያርስ ፣ ቆለኛ ያነፍስ ።
 ደጉ ነገር ሳያልቅ ፣ ክፉ መናገር ።
 ደግ ጌታ ሲለግስ ፣ እንደ ፈፏቴ ያርስ ።
 ደግ ጎረቤት ውሻና ድሙት ያሳድጋል ።
 ደግና ማለፊያ ፣ ትግልና ልፊያ ።

ደፋር ሴት ጉልቻ ረገጣ ትወጣለች ።

ደፋር ወጥ ያውቃል ።

ደፋርና ጭስ መውጫ አያጣም ።

ዱላ ለባለጌ ፣ ምርኩዝ ለአርጌ ።

ዱላን ይዞ ሌባን መጠየቅ ።

ዱባ ባገሩ ፣ ጋን ያህላል አሉ ።

ዱባና ቅል ፣ አበቃቀሉ አንድ ይመስላል ፣ አበላሉ ፣ ለየቅሉ ።

ዱባና ቅል አብሮ ይበቅል ፣ አበላሉ ፣ እየቅል ።

ዱባና ቅል ፣ አበቃቀሉ እየቅል ።

ዲያቆን ሲጠግብ በጧፍ ይማታል ፣ ወይረን ሲቦርቅ ድንበር ያፈርሳል ።

ዲያቆን ከዘፈነ ፣ ፍየል ከቀዘነ ።

ዳር ሲፈታ ፣ መሀል ዳር ይሆናል ።

ዳቦ ሲበሉ ልብ ልቡን ፣ ዳገት ሲወጡ ጥግ ጥጉን ።

ዳቦ በገና ፣ ቡና በጀበና ።

ዳቦ ካልበሉት ድንጋይ ፣ ሎሚ ካልመጠጡት እንቧይ ።

ዳቦ ያለ ቅርፊት ፣ ጠላ ያለ ምርጊት ።

ዳቦውን ኅርሶ ፣ ደሙን አብሶ ።

ዳተኛ በሬ ሀብታም ነው ።

ዳኛ ለዳኛ ያወርሳል ፣ ጉም ተራራ ያለብሳል ።

ዳኛ ምን ያደላ ፣ ከተረታ ሊበላ ።

ዳኛ ሲመረምር ፣ ከራስ ይዞ እስከ እግር ።

ዳኛ ሲቆጣ ማር ይዞ ከደጁ ።

ዳኛ ሲያዳላ በዳኛ ፡ አህያ ሲያጋድል በመጫኛ ።
 ዳኛ ሲገኝ ተናገር ፡ ውሃ ሲጠራ ተሻገር ።
 ዳኛ ስበር ፡ በእጅ ክበር ።
 ዳኛ ቢንቁ ፡ የተያዘ እህልን ይወቁ ።
 ዳኛ ቢያዳላ በዳኛ ፡ አህያ ቢያጋድል በመጫኛ ።
 ዳኛ ቢያጋድል በዳኛ ፡ አህያ ቢያጋድል በመጫኛ ።
 ዳኛ አውጥቼ ፡ ዘንግ አቅንቼ ።
 ዳኛ አይነቀፍ ፡ እሳት አይታቀፍ ።
 ዳኛ ካዳላ ጭነት ቀላል ።
 ዳኛ የወል ፡ ምሰሶ የመካከል ።
 ዳኛ የፈረደበት ፡ መርከብ የተሰበረበት ።
 ዳኛ የፈረደው ፡ ስለት የቀደደው ።
 ዳኛ ያዳላበት ፡ እሳት የበላበት ።
 ዳኛ ያፈሰሱለት ፡ ፈረስ ያከሰከሱለት ።
 ዳኛ ይመረምራል ፡ ጣዝማ ይሰረስራል ።
 ዳኛ ፍርድ አይከላ ፡ እህል ኅታ ይሞላ ።
 ዳኞች ከመረመሩ ፡ ይናገራል ምድሩ ፡ ይገኛል ነገሩ ።
 ዳኞች ከመረመሩ ፡ ይገኛል ነገሩ ።
 ዳዊትን ያህል መዝሙር ፡ ጨለማን ያህል ጥቁር የለም ።
 ዳገት ሲወጡ ጥግ ጥጉን ፡ ዳቦ ሲበሉ ልብ ልቡን ።
 ዳገት እርሙ ፡ ሚዳ ወንድሙ ።
 ድሃ ለወዳጁ አይሰንፍ ፡ ሀብታም ካለወዳጁ አይተርፍ ።

ድሃ ሲቀልጥ ፡ አመድ አመድ ይሸታል ።

ድሃ ሲቀመጥ እጁን ይዘህ አወዛው ዘው ።

ድሀ ሲቀማጠል ፡ ከወገቡ ቀምጠል ።

ድሃ ሲቆጣ እግሩ ይፈናጠራል ።

ድሃ ሲቆጣ ከንፈሩ ያብጣል ፡ መንገዱን ያሰልጣል ።

ድሃ ሲንቀባረር ፡ ያለቀሰ ይመስላል ።

ድሃ ቅቤ ወዶ ፡ ማን ሊሸከም ነዶ ።

ድሃ በህልሙ ቅቤ ባይጠጣ ፡ እከከ ይጨርሰው ነበር ።

ድሃ በጉልበቱ ፡ ባለፀጋ በሀብቱ ።

ድሃ ባይ አይኔን አመመኝ ።

ድሃ ተበድሎ ፡ ማሩኝ ይላል ተሎ ።

ድሃ ተበድሎ ራሱ ይታረቃል ፡ ሀብታም በድሎ ተመልሶ ይሰቃል ።

ድሃ ከንቡ ይዳላ ።

ድሃ ካለቀሰ ፡ ቀኑ መች እነሰ ።

ድሃ ካልሰራ ፡ ዶሮ ካልጫረ ።

ድሃ ካልዘራ ዶሮ ካልጫረ ፡ ማን ያበላው ነበረ ።

ድሃ ውሃውን ጠጥቶ እሳቱን ይሞቃል ፡ ሃብታም ስለ ገንዘቡ ይጨነቃል ።

ድሃ የሚበላው እንጂ የሚከፍለው አያጣም ።

ድሃ በጉልበቱ ፡ ባለፀጋ በከብቱ ።

ድሃ ያልፍልኛል ይላል ፡ ጌታ ቀኑን ይቆጥራል ።

ድሃ ያመልክት ፡ ዳኛ ያሟግት ።

ድሃ ያመልክት ፡ ዳኛ ያሟግት ።

ድሃና ሹም ተማግቶ ፡ ድንጋይና ቅል ተማትቶ ፤ የግይሆን ነው ከቶ ።

ድሃና እመቤት ፡ እልፍኝና ማድቤት ።

ድሃና ጌታ ተግግቶ ፡ ድንጋይና ቅል ተማትቶ ።

ድሃና ጌታ ተግግቶ ፡ ድንጋይና ቅል ተማትቶ ፤ የግይሆን ነው ከቶ ።

ድሃን ምን ትሰራለህ እንጂ ፡ ምን ትበላለህ የሚለው የለም ።

ድሃን ቢያስለቀሱ ፡ ከሰላሌ ይወቀሱ ፡ መንግስት ሰማያትን አይወርሱ ።

ድሃን ካስለቀሱ ፡ በሰላሌ ዘንድ ይወቀሱ ።

ድሀነት ፡ ከአምላክ መሰማማት ።

ድል በመታደል ፡ ሙያ በመጋደል ።

ድል እድል ፡ በአንድ ድልድል ።

ድመት መንኩሳ ፡ አመጧን አትረሳ ።

ድመት በታች ከሆነች ፡ ወሻ ታሸንፋለች ።

ድመትና አይጥ ፡ እሳትና ጭድ ።

ድመትን በቆሎ መጠርጠር ።

ድመትን አይጥ ገደለቻት ፡ ወይ ጥቃት ወይ ጥቃት ።

ድምቢጥ እንደ አቋሚ በብር ትታግግለች ።

ድምፅና ቁንጫ ባዶ ቤት ይወዳል ።

ድሪቶ ከነቅግሉ ፡ መጥፎ ሰው ከነአመሉ ፡ ወዲያ በሉ ።

ድሪያ የዝሙት ዋዜማ ።

ድር ቢያብር ፡ አንበሳ ያስር ።

ድርብርብ ፡ እንደ ደጋ ንብ ።

ድርና ማግ ፡ ለሀጭና ልጋግ ።

ድርጎ ራቱ ፡ ድርጎ ቢቀር ሞቱ ።
 ድርጎ የለመደች መበለት ፡ ወተት ያየች ድመት ።
 ድርጭት ፈንጠር ፡ ምዝግዝግ ጎንደር ።
 ድር ካያታችን ፡ ካጤ ነው ትውልዳችን ።
 ድበላ ፡ እንዳንድ ጊዜ ይበላ ።
 ድንቁርና ከልብሀ መካከል ተራራ ያህል ።
 ድንኳን ያየ ባለጌ ።
 ድንኳን ገልጦ ፡ ዙፋን ረግጦ ።
 ድንኳን ገልጦ ፡ ዙፋን አጊጦ ።
 ድንጉተኛ ስህተት ፡ የቁልቁለት ውድቀት ።
 ድንጋይ ላይ ተቀማጭ ፡ የባለጌ ተለጣጭ ።
 ድንጋይ በድንጋይ ላይ ትልቅ ቤት ይሆናል ።
 ድንጋይ ወርዶ እዘብጥ ያርፋል ፡ ያገኘው ይተርፋል ።
 ድንጋይን ለረገጠ ፍለጋ የለው ፡ ውሃን ለጠጣ ሽታ የለው ።
 ድግርና ገባር ፡ ሲተካከል ያምር ።
 ድግስ የሌለው ሞዜማ ፡ ምልክት የሌለው ዜማ ።
 ድጥ ማንሸራተቱን ፡ ባለጌ ማሸጊጠጡን አይተውም ።
 ዶማ ለመማሻ ፡ ማረሻ ለመፈለሻ ።
 ዶር ላትበላው ታፈሰ ።
 ዶር ፡ ልጆቿን ይዛ ንር ለንር ።
 ዶር ሲሉ ሰምታ ፡ ሞተች ከጤስ ገብታ ።
 ዶር በልቶ ከብስና ፡ ጎመን በልቶ በጤና ።

ዶሮ በልጅዋ አንጀት ትጫወታለች ።

ዶሮ በማሰር ፡ ገደል ለዝንጀሮ ።

ዶሮ በጋን ።

ዶሮ ቢጠፋ ከቤቱ ፡ መነኮሰች እናቱ ።

ዶሮ ብትታመም በግ አረዱላት ።

ዶሮ አንዱን እንቁላል በወለደችበት ወታቦ ትሞላለች ።

ዶሮ እኔ ባልበላ ጭሬ አላፈስም ወይ አለች ።

ዶሮ ከቆጥ ፡ በሬ ከጋጥ ።

ዶሮ ከቤት ውላ ዝናብ ይመታታል ።

ዶሮ ከጋጥ ፡ በሬ ከቆጥ ።

ዶሮ ከጮኸ ሌሊት ፡ ከደብረታቦር ወዲያ ክረምት የለም ።

ዶሮ ከጮኸ የለም ሌሊት ፡ ከቡሄ ወዲያ የለም ክረምት ።

ዶሮ ካልበሏት ፡ አሞራ ናት ።

ዶሮ ጭራ ማረጃዋን አወጣች ።

ዶሮ ጭራ የምታወጣው ምስጢር ።

ዶሮ ጭራ ጭራ ፡ አወጣች ማረጃዋን ካራ ።

ዶሮና ቀበሮ ፡ ተገናኝቶ ጓሮ ።

ዶሮን ሲቀጣጠብዋት ፡ በመጫኛ ጣሏት ።

ዶሮን ሲደልሏት ፡ በመጫኛ ጣሏት ።

ዶሮን ቢያማት ፡ በሬ ተሳሉላት ።

ጀማሪ ይጥፋ ፡ ሰካራም ይትፋ ።

ጀምር የማይፈፅም ፡ ፈጭቶ የማያልም ።

ጀምር ይጨርሳል ፡ ለጉሞ ይተኩሳል ።

ጀምቦር ሳለ ፍጥ ፡ አባት ሳለ አጊጥ ።

ጀርባ ለባለቤቱ ባእድ ነው ።

ጀርባዬን አሳከከኝ ፡ ተንጠራርኜ ማክክ ተሳነኝ ።

ጀርባዬን እከከኝ ለኔ ራቀኝ ።

ጀግና የሚታወሰው ወይም ከሞተ ወይም ከተለየ በሁዋላ ነው ።

ጃርት ያስደነገጠው ዱባ ይመስላል ።

ጅምር ይጨረሳል ፡ ልጉም ይተኮሳል ።

ጅምርን ለነገ አያሳዩም ።

ጅራትና ሀሜት በስተሁዋላ ነው ።

ጅራቷ ፡ ታደርሳለች ከናቷ ።

ጅራፍ መትቶ ያለቅሳል ፡ ባለፀጋ በድሎ ተመልሶ ይወቅሳል ።

ጅራፍ እሱው ይገርፍ ፡ እሱው ይለፍ ።

ጅብ ምን ይመስላል ፣ እግሩ ያነክሳል ፡ አፋ ይነክሳል ።

ጅብ ሲበላህ በልተኸው ተቀደስ ።

ጅብ ባጥንት የተገደገደ ፡ በጅማት የተማገረ ቤት አለ ቢሉት ፡ ወዴት ነው ሳይል
ገደል ገብቶ ሞተ ።

ጅብ አያውቁት አገር ሄዶ ቁርበት አንጥፋልኝ ይላል ።

ጅብ እስኪነክስ ፡ ያነክስ ።

ጅብ እንኳን ንደኛውን ይጣራል ።

ጅብ እንደ ቁመቱ ልብ የለውም ።

ጅብ እንደ አባቱ ይዘርጥ።

ጅብ እንደ አባቱ ይዘርጥ፣ አሁን እንደአባቱ ይፈርጥ።

ጅብ እንደ አገሩ ይጮሃል ።

ጅብ እንደ ጉልበቱ ልብ የለውም ።

ጅብ ከሄደ ውሻ ጮኸ ።

ጅብ ከላይ ውሃ ሲጠጣ፣ ታች ያለችውን አሁን አታደፍርሽብኝ አለ ።

ጅብ የኔ ነው ስለው ወናራን ቀማኝ ።

ጅብና ሸማኔ ከጉድጓድ አይወጡም ።

ጅብና እህል ሳይተዋወቁ ይኖራሉ ።

ጅብን ሊወጉ፣ ባህያ ይጠጉ ።

ጅብን ፈርቼ ከዛፍ ብወጣ ነብር ቆየኝ ።

ጆር ለባለቤቱ ባዳ ነው ።

ጆር በላ፣ ሆድ ጠሙን አደረ ።

ጆር ባይጠም፣ ይመስላል ሆዳም ።

ጆር አይጠምም፣ አይን አይጠግብም ።

ጆር እዳውን አይሰማም ።

ጆር ካያት ያረጃል ።

ጆር የሰማውን፣ ለማየት ይሄዳል አይን ።

ጆር የሰማውን፣ ልብ ያውቀዋል ።

ጆር የቀድሞዎቹ እኩያ ነው ።

ጆርውን ቢቆርጡት፣ መስሚያው ይቀራል ።

- ገላጋይ አጥቼ ግልገሌን በላሁዋት ።
- ገለፈንት ፡ የሴት ጋለጥታ ።
- ገመድን ሲበጠስ መቀጠል ፡ አባይ መስካሪን ገደል ።
- ገራገሩን ተጫውቶ ፡ ይኖሯል ተስማምቶ ።
- ገር ገሩን ተጫውቶ ፡ ይበሏል ተስማምቶ ።
- ገርነት ፡ የእግዚር ቸርነት ።
- ገርነት ፡ ያገባል ገነት ።
- ገርና ልል ፡ ሙዳይና አገልግል ።
- ገርን ልጅ እናቱ አትወደውም ።
- ገበሬ አቆጣጠረኝ ፡ ወታደር አወራወረኝ ።
- ገበሬ አክባሪውን ፡ ባለጌ መካሪውን ይጠላል ።
- ገበሬ አክባሪውን ይጠላል ።
- ገበያ ቢመቻት ፡ ልጅዋን ሸጠቻት ።
- ገበያ ነሽ ብለው ይሻሻጡብኛል ።
- ገበያ እንደሰጠህ እንጂ ፡ እናትህ እንደላከችህ አይሆንም ።
- ገበያ እንዴት ዋለ? ቢለው ፡ አንዱ ባንዱ ሲስቅ ።
- ገበያ የሚሰጥን እናት አትሰጥም ።
- ገበጣ ላዋቂ ፡ ወሬ ለጠያቂ ።
- ገበጣ ላዋቂ ፡ ወሬ ለጠያቂ ፡ ዋዛ ፈዛዛ ለሳቂ ።
- ገቢ ያፈርሳል ፡ ቀዳዳ ያፈሳል ።
- ገቢውን ባለቤት ያውቃል ።

ገባ ወጣ ፣ ነገር ያመጣ ።

ገባር ያህያ ግምባር ።

ገብሬል ያየው ምስጢር ።

ገብስ ሲበስል ፣ አባቱን ይመስል ።

ገብስና ሽንኩርት ቂጡ ሲበስል ነው ።

ገብስና ገብስ አብሮ ይነፈስ ።

ገና ዘንቦ ባርቶ ።

ገናም በሙከቱ ፣ ሁዳዴም በእልበቱ ይታወቃል ።

ገናና ጥምቀት ፣ እኩል አውዳመት ።

ገንዘቡ የሰው ቢሆን ፣ አዳዩ የኔ ይሁን ።

ገንዘቤ አትውጧ ከቤቱ ፣ ታጣይኛለሽ ከጎረቤቱ ።

ገንዘብ ከጄ ፣ ዘመድ ከደጄ ።

ገንዘብ ከጅ ከወጣ ፣ ያመጣል ጣጣ ።

ገንዘብ ከጅ ከወጣ ፣ ይመጣል ይዞ ጣጣ ።

ገንዘብ ከጅ ፣ ዘመድ ከደጅ ።

ገንዘብ ካለ ፣ በሰማይ መንገድ አለ ።

ገንዘብ የልብ ስር ነው ።

ገንዘብ የጠፋበት ፣ ብዙ ሀጢአት አለበት ።

ገንዘብ ያልያዘ መንገደኛ ፣ አይፈራም ቀማኛ ።

ገንፎ ለጉንፋን ይበጃል ፣ ወዲህም ለሆድ ይበጃል ።

ገንፎ ለጉንፋን ደግ ነው ፣ እግረ መንገዱንም ለሆድ ይበጃል ።

ገንፎ ማላመጥ ፣ በእግዚር ማልመጥ ።

ገንፎ ሰርታ ለራት ፡ ቢያጎርሳት ተኮሳት ።
 ገንፎ ሲበሉ ልጅ አስወግዶ ፡ ጠላ ሲጠጡ እሳት አንድዶ ።
 ገንፎ በድስት ፡ ጎመን በምንቸት ።
 ገንፎ እፍ እፍ ቢሉሽ ፡ ሊውጡሽ ነው እውነት አይምሰልሽ ።
 ገዝቶ የማይቆጣ ፡ አጥቦ የማያነጣ ።
 ገደል ለዝንጀሮ ፡ ጉድጓድ ለቀበሮ ።
 ገዳም የገባ አይወጣ ፡ ከል የገባ አይነጣ ።
 ገዳይ ቢያረፍድ ፡ ጂች ይገሰግሳል ።
 ገዴ ገድሽ ለኔ ፡ ስጋሽ ለአረመኔ ።
 ገድለው ካላመለጡ ፡ ምንድነው ጌጡ ።
 ገድሎ ነበር ሞት ።
 ገድሎ ባለቃዬ ፡ ከሶ ከጠበቃዬ ።
 ገጣባ አሀያ ትሰለቻለች ፡ ጭና ታበላለች ።
 ገጣጣ ሲሞት የሳቀ ይመስላል ።
 ጉልበት አለኝ የበላ ፡ ምላስ አለኝ ፡ የሰላ ።
 ጉልበት አለኝ የዝሆን ፡ አፍ አለኝ ላንተ የሚሆን ።
 ጉልበት አለኝ የዝሆን ፡ አፍ አለኝ የመስፍን ።
 ጉልበት አለኝ የዝሆን ፡ አፍ አለኝ የመኮንን ።
 ጉልበት የሌለው ወንበዴ ፡ ትርፍ የሌለው ነጋዴ ።
 ጉልበት የሌላት ወይዘሮ ፡ ገደል የሌለው ዝንጀሮ ።
 ጉልቻ የላቀው ፡ አመድ ያጠለቀው ።
 ጉልቻ የላቀኝ ፡ አመድ ያጠለቀኝ ፡ አለ አማኑኤል ማን ጠየቀኝ ።

- ጉም ሲለቅ ፡ የታባትህ ትገባ አንተ ሌባ ።
- ጉም መግመጥ ፡ ውሃ መግመጥ ።
- ጉም ተራራን ያለብሳል ፡ ሹም ለሹም ያወርሳል ።
- ጉራዛ ቢውል ከጠጣ ፡ ጥፋት ለምዶ መጣ ።
- ጉሮሮ የሚውጠውን ፡ እጅ ይመጥነዋል ።
- ጉቦ የለመደ ዳኛ ፡ አሀያ የለመደ ጅብ አንድ ነው ።
- ጉቦና ሌባ በር አይወድም ።
- ጉትቻ ለጆሮ ትንሽ ትመስላለች ፡ ዛፍ ጎበዝ ትቆጥራለች ።
- ጉትቻ ለጆሮ ፡ እልፍኝ ለወይዘሮ ።
- ጉትቻ ለጆሮ ፡ ጥሬ ለዶሮ ።
- ጉንዳን ባልንጀራው ሲሞት ፡ ብቻውን ተሸከም ይዞራል ።
- ጉንዳን ፡ ቤቱን ይመራል ።
- ጉንዳን የባልንጀራውን ሬሳ ፡ ብቻውን ያነሳ ።
- ጉንፋን የተያዘና ፍየል ይዞ የተደበቀ ፡ ሳይጋለጥ አይቀርም ።
- ጉደኛ ውሻ ፡ ስጋ ተቀምጦ ቆሎ ትሻ ።
- ጉዳት ከመጣ ፡ መካር አይታጣ ።
- ጉዳይ ሳይኖርህ ገበያ አትውረድ ፡ ያንዱን ነገር ሰምተህ አትፍረድ ።
- ጉዳይ አሳልፍ እንድትታግ ፡ አሮጌ ሁን ልትሮክር ፡ ሙት ልትመሰገን ።
- ጉዳይ የሌለህ ገበያ አትውረድ ፡ ያንዱን ሰው ነገር ሰምተህ አትፍረድ ።
- ጉድ ለባለቤቱ ልግም በገላ ነው ።
- ጉድ ለባለቤቱ ያንገት ልብስ ነው ።
- ጉድ እንግዳ ነገር ፡ አሳድሮ መቸገር ።

- ጉድ ያለው ገንዘብ አድርጎ ይጻፋል ።
- ጉድ ይገርማል ፣ አሁን ከጅብ ይከርማል ።
- ጉድ ይገርማል ፣ ጅብ ከአሁን ጋር እንዴት ይከርማል ።
- ጉድሽ ደንቅሽ ፣ ና ብለሽ ወዴት ሄድሽ ።
- ጉድሃሽ ያንኮበር ቅጠል እያደር ትለበለቢያለሽ ።
- ጉድና ብርቅ ፣ እስከ ሶስት ቀን ያሰጩንቅ ።
- ጉድና ደንቅ ፣ አለ አንድ ጊዜም አይደምቅ ።
- ጉድና ደንቅ አንድ ሰሞን ነው ።
- ጉድና ጅራት በስተሁዋላ ነው ።
- ጉድጓድ በራሱ አፈር አይሞላም ።
- ጉጉት ብትጠቃ ፣ እርኩም ሆነ ጠበቃ ።
- ጉፋያ ሲነዱ ፣ ይሸከሙ ።
- ጉፋያ ከመብላት ፣ ስብ መሸከም ይሻላል ።
- ጉፋያ ከመብላት ፣ ሙግ መሸከም ።
- ጉፋያ ከሚያርዱ ፣ ስብ ይቀላውጡ ።
- ጉፋያን ሊበሉ ፣ ስብ ይቀላውጡ ።
- ጊዜ ሲከፋ ፣ መሬቱ ያድጣል ።
- ጊዜ ወርቅ ነው ፣ ግን ሃላፊ ነው ።
- ጊዜ የሌለው የለም ፣ ግን ከእድሉ የሚያልፍ የለም ።
- ጊዜ የሰጠው ቅል ፣ ደንጋይ ይሰብራል ።
- ጊዜ የሰጣት አይጥ ከፈረሰኛ እኩል ትርጣላች ።
- ጊዜ ያለው ፣ ጊዜ አይጠብቅ ።

ጋለጥታና ጌታ ፡ ደጅ የጠኑለታ ።

ጋራና ጉባ ፡ ቅልና ዱባ ።

ጋሻ ለግንባር ፡ ጫማ ለጠጠር ።

ጋሻ እሰጥ ጋሻ እሰጥ ሲሉ ጦር አገባ ።

ጋሻ ፡ ዱሮ ቀረሻ ።

ጋሻና ውጊያ እንዴት ነው? ቢለው ፡ ጋሻ ወርውሮ ጦር መመከት ነው አለ ።

ጋሻና ግንባር አይሸሸግም ።

ጋን ሰሪ ፡ ምጣድ አይዋጣለትም ።

ጋን ሲለቀለቅ ፡ ማድጋን ይሞላል ።

ጋን ሲያሟገጥሙት ፡ ምንቸት ይሞላል ።

ጋን ቢያንጫልጡት ፡ ማሰር ይሞላል ።

ጋኖች አለቁና ፡ ምንቸቶች ጋን ሆኑ ።

ጋይ የለ እሸት ፡ ስጡኝ አለ ።

ጋጋሪ ያበሰላል ፡ ተናጋሪ ያስመሰላል ።

ጌታ ሁን ፡ እንዳሻህ ሁን ።

ጌታ ሁን ፡ እንደፈቀደህ ሁን ።

ጌታ ለሱሌው ፡ ነጋዴ ላሞሌው ያስባል ።

ጌታ ሲሰጥ ፡ ማን ይከለክላል ።

ጌታ ሲወድ ማን ይጠላል ፡ ጌታ ሲሰጥ ማን ይከለክላል ።

ጌታ ቢጫወት ፡ ያልኮራ ይመሰላል ።

ጌታ ባወቀው ይፈርዳል ፤ ሰው ባለውቀው ይጎዳል ።

ጌታ የለቁን ፡ አባት የመሰረቱን ።

ጌታ ያዛል ፡ ውሃ ይለዛል ።
 ጌታ ያዛል ፡ ውሃ ያነዝዛል ።
 ጌታና ሱሌ ተጣልተው ፡ ዱባና ቅል ተጣተው ፡ እኒ አይመስልም ተው!!
 ጌታና ሱሌ ተጣልተ ፡ ቅልና ደንጋይ ተጣተ ።
 ጌታና ገቢታ አቅራቢ ነው ፡ ሰጭው እግዚር ነው ።
 ጌታና ጋለጥታ ፡ ደጅ የጠት ለታ ።
 ጌታዋን የምታምን ውሻ ፡ ፍሪዳ ሲታረድ እወንዝ ወረደች ።
 ጌታዋን የምትወድ ላም በመስከረም ትወልዳለች ።
 ጌታዬ ምን አልኩህ? ጠጅ አጠጥተህ ውሃ ።
 ጌታዬ ካሉበት እገመኝ ።
 ግልግልና ገንፎ ትኩሱን አያስገባም ።
 ግመል ምን ተጭነሃል? ሽመል ፤ ምን ያወዛውዝሃል? አመል ።
 ግመል ሰርቆ አጎንብሶ ሄደ ።
 ግግሹን ተላጭታ ፡ ግግሹን ተቀብታ ።
 ግግሽ ልጤ ፡ ግግሽ ጎረሬ ።
 ግም ለግም ፡ አብረህ አዝግም ።
 ግረፍ ፡ ከባት አትለፍ ።
 ግራ መብል ፡ ቀን ገንፎ ፡ ሌሊት ድፎ ።
 ግራ መብል ፡ ቀን ገንፎ ሌሊት ዶፎ ።
 ግራ ነገር ፡ ከወንዝ ግዶ ፍቅር ፡ ከጎረቤት ጥል ።
 ግርግርታ ፡ የሌባ ደቦታ ።
 ግባ ያላለው ገንዘብ ፡ አጥር ቀዶ ይወጣል ።

ግብ እንደግቡ ፣ ሙክት እንደ ስቡ ።

ግብር እስከ መቃብር ።

ግብር ይውጣ ።

ግብር ይውጣ ፣ የማይቀር እዳ ።

ግብዝና ፣ መቼ እንደ ዲቁና ።

ግብዝን ሁለት ጊዜ እባብ ነክሰው ።

ግንብና ድንጋይ ፣ ጌታና አባይ ።

ግንቦት ቢዳምን የሚዘንብ ይመስላል ፤ አሮጌ ቢፎክር የሚዋጋ ይመስላል ።

ግንቦት ቢዳምን ይዘንብ ይመስላል ፤ ሃምሌ ቢባራ በጋ ይመስላል ።

ግንድ ለሺ አይከብድም ።

ግዛኝ ብለው ለመሸጥ አሰበኝ ።

ግዳይ ለከንፈራ ፣ ጥምጥም ለምምሬ ።

ግዳይ አምሯቸው ዘመቱ ፣ እሳቸውም ሞቱ ።

ግፈኛ ፣ የሰይጣን መላክተኛ ።

ግፍ ሲቆም ፣ ፀሎት አያሻም ።

ግፍ ሲኖኝ ኩብት ፣ ሲጠልቅ ድንጋይ ይዋኝ ።

ግፍ ባገር ሲሞላ ፣ ርስ በርስ ያባላ ።

ግፍ ባገር ሲኖኝ ኩብት ፣ ጠልቆ ድንጋይ ይዋኝ ።

ግፍ አይፈራ መሬት ፣ እንክርዳድ ያበቅላል ።

ግፍ የተሰራ በኛ ፣ ካሱ ይሉናል በዳኛ ።

ግፍስ በባህር ይመላል ፣ አላ አላውን ይበላል ።

ጎልማሳ ሲታጠቅ ከደረቱ ፡ ሲርጥ ከጉልበቱ ።

ጎልማሳ እበቀለበት ላም አይማረክም ፤ ሽማግሌ እበቀለበት ነገር አይላሳትም ።

ጎልማሳ ካለበት ከብት አይሰረቅ ፡ ሽማግሌ ካለበት ነገር አይነጠቅ ።

ጎልማሳ ካለበት ከብት አይነጠቅ ፡ ሽማግሌ ከዋለበት ነገር አይወድቅ ።

ጎመን በጤና ።

ጎመን ባወጣው ነፍስ ፡ አትኩራ ገብስ ።

ጎረምሳ ፡ እንደበላህ አንሳ ።

ጎረቤት አያውቀው ነገር ፡ ወንጠፍት አያጠራው አሰር ።

ጎረቤት ፡ ይሆናል ጠላት ።

ጎረቤት ይሆናል ጠላት ፡ ያችን ሴት አትዝጊ በሏት ።

ጎራዴ ለወንበዴ ፡ ሱቅ ለነጋዴ ።

ጎራዴህ ጎመዳም ፡ ሚስትህ አመዳም ።

ጎራዴና ምስጥ ፡ ውስጥ ለውስጥ ።

ጎርፍ ሲወስድ እያላላቀ ፡ ተንኮለኛ ሰው ሲጎዳ እየተራቀቀ ነው ።

ጎሽ ለልጅዋ ብላ ትወጋ ።

ጎሽ ጠመድኩ ይሆናል ብዬ ፡ ፈትቼ ሰደድኩ አይሆንም ብዬ ።

ጎበዝ ፊት ሰማይ ሰማይ ያያል ፡ ሁዋላ ምድር ምድር ያያል ።

ጎባጣን ሲቀብሩ እንደ አመሉ ።

ጎባጣን ቀንና ቅምዝምዝምን አጎንብሰህ አሳልፈው ።

ጎባጣን ይቀብሩ ፡ እንደምግባሩ ።

ጎኑ የኔ ፡ ቀኑ ሰኔ ።

ጎንደር ወጣ ፡ ምን ይዞ መጣ ።

ጎንደር ወጣህ ፡ ምን አመጣህ ?

ጎንደር ወጣሽ ፡ ምን አመጣሽ ?

ጎዳ ከብት ከቀንዳም ይብላል ።

ጎዳናና መንገድ ፡ ጉንጉንና ገመድ ።

ጎዳው ፍየል ፡ ቀንዳሙን ወጋው ።

ጎድሎ ነበር ሞላ ፡ ሞልቶ ነበር ፈላ ።

ጎጃም በዘነበ ፡ ሳይንት እህል ሆነ ።

ጎጆ ወጭ ሙሽራ ፡ በገፍ ወጥ ትሰራ ።

ጓላና ድንግል ፡ ያላንድ ጊዜ አይበቅል ።

- III -

ጠላ በማቶቱ ፡ እንጀራ በሌማቱ ።

ጠላ ባለቤቱን አያውቅም ።

ጠላ ካስር ፡ ነገር ካገር ።

ጠላ ካስከረው ፡ ወተት ያስከረው ።

ጠላ ያለ አተላ ፡ ጠጅ ያለ አንቡላ ።

ጠላት በጥርስ ሲገኝ ።

ጠላት ቢያባብሉት ፡ ወዳጅ አይሆንም ።

ጠላት የሌለው ወዳጅ አያሻውም ።

ጠላት ፡ ይቀባል ጥላት ።

ጠላትህን ውሃ ሲወስደው ፡ እንትፍ ብለህ ጨምርበት ።

ጠላትን ለማግኘት ሲጎረገሩ ፡ በወዳጅ ይጀምሩ ።

ጠላትን በጦር ፣ አባትን መጦር ።
 ጠላና ጉተና እለቱን አይደርስም ።
 ጠላኝ ማለት ያስጠላል ፣ ልግደል ማለት ያስገድላል ።
 ጠላው ሳይገባ ማቶቱ ፣ ቀንዱ ሳይገባ ጅራቱ ።
 ጠላው የባእድ ፣ አሳላፊው ዘመድ ።
 ጠልቶ ለጠላት ፣ አስሮ ለእስራት ።
 ጠመንጃ ያለ ጥይት ዱላ ፣ ወንድ ያለ ቤት ቀውላላ ።
 ጠመንጃ ያለ ጥይት ዱላ ፣ ወንድ ያለ ቤት ድሃ ።
 ጠመዶና በሬና ዝሆን ፣ መቸም እንዳይሆን ።
 ጠርቦ ለደጁ ፣ ፈርዶ ለልጁ ።
 ጠርጥር ፣ ከምግቡ ውስጥ አለ ስንጥር ።
 ጠቃሚ ከናሪያ ይመጣል ፣ አጥፊ ከጉልበት ይወጣል ።
 ጠቋሚ ፣ ጠቃሚ ።
 ጠበቃ ታፈጀ ፣ በርበሬ ታረጀ ።
 ጠበቃና ቅል ባጠገብ ይውላል ።
 ጠባ ለኪዳን ፣ መሸ ለቁርባን ።
 ጠባቂ ያላት በግ ፣ ላቷ እደጅ ያድራል ።
 ጠባብ አልጋ የግድ ያስተቃቅፋል ።
 ጠብ ባለበት ቤት ፣ ዶሮ ትሞት ።
 ጠብ ተጀመረ ፣ አንበሳ ላምን ሰበረ ።
 ጠብ ተጀመረ ፣ ያልጅሽ አለ ልጄ ሲል የነበረ ።
 ጠብ ካለበት ቤት ፣ ዶሮ ከጋጥ ትሞት ።

ጠብ የሻ መኮንን ፡ የዶሮ ሻጡኛ አም ይላል ።
 ጠንቋይ ለራሱ አያውቅም ።
 ጠንቋይ ባያሳምን ፡ ያጠራጥር ።
 ጠንቋይ አባይ ቤት ያስፈታል ።
 ጠያቂ የለም እንጂ ከድሃ ምክር ይገኛል ።
 ጠይብ በገል ይበላል ።
 ጠጅ ለወረት ፡ ወዳጅ ለችግር ለት ።
 ጠጅ ለጨዋ ልጅ መጫወቻው ፡ ለባለጌ ልጅ መማቻው ።
 ጠጅ በብርሌ ፡ ነገር በምሳሌ ።
 ጠጅ የሌለበት አበጋዝነት ።
 ጠጅ ፡ የወረት ወዳጅ ።
 ጠጅ ይሻላል በመጠኑ ፡ የጨዋ ልጅ ይበልጣል በቀጭኑ ።
 ጠጅና መኮንን ፡ ድሃና ጎመን ።
 ጠገብሁ ያለውን ብላ አትብለው ፡ ፈራሁ ያለውን ድፈር አትበለው ።
 ጠጉራም ውሻ አለ ሲሉት ይሞታል ።
 ጠፍር በሊታ ብትሄድ ፡ ልጓም በሊታ መጣች ።
 ጠፍር መጫኛ ፡ ቁርበት መገኛ ።
 ጡት መጥባት ፡ የናት ።
 ጢም የሌለው መምህር ፡ አፀድ የሌለው ደብር ።
 ጢም የሌለው መምህር ፡ አፀድ የሌለው ደብር ፡ አምሮም አያምር ።
 ጢምህን እጠላለሁ ፡ መሳምህን እወዳለሁ ።
 ጢሰኛ ሲቆይ ባለርሰት ይሆናል ።

ጣል በደጅ ፣ እስር በፍንጅ ።

ጣመኝ ፣ ደገመኝ ።

ጣት ገማ ብሎ ፣ ቆርጦ አይጣልም ።

ጣዝማ ሰርሳሪ ፣ ዳኛ መርማሪ ።

ጣይ ያየውን ፣ ሰው ሳያየው አይቀርም ።

ጣጣ ፣ ፈንጣጣ ።

ጣጣ ፈንጣጣ ፣ ድንጋይ ፈለጣ ።

ጤና ከሀብት ፣ ወፍሎ ከከብት አይቆጠርም ።

ጤፍ መፍሰስሽን ቢያይ ፣ ገበሬ ባልዘራሽ ።

ጤፍ ቢሰኩ ፣ ሰማይን ቢያኩ ፣ አይገኝም ልኩ ።

ጤፍ አይቆላ ፣ የጭዋ ልጅ አይጠላ ።

ጤፍ አጎደለ ቢለው ፣ ገብስ እንዳይሰማ አለው ።

ጤፍ ከዘመዷ ፣ ጎታ ትሞላለች ።

ጤፍ ካላረሙ አይለማ ፣ ስጋ ካልሰንበት አይገማ ።

ጥለውት የመጡትን ጓደኛ ዙረው አያዩትም ።

ጥላና ሸኝ ቤት አይገቡም ።

ጥል ያለሽ በዳቦ ።

ጥል ያጠላላ ፣ ኮሶ ላፍ ይጠላ ።

ጥልቅ ብዩን ውሃ ወሰዳት ።

ጥምብ ባለበት ቁራ ይዞራል ።

ጥምድ እንደበሬ ፣ ቅንት እንደገበሬ ።

ጥምጥም የሌለው መምህር ፣ አፀድ የሌለው ደብር ።

ጥሩ መስሎ አተላ ፣ ፍሬ መስሎ ገለባ ።
 ጥሩ እንደ ብርሌ ፣ ቀይ እንደ በርበሬ ።
 ጥሩ ድህነት ጥሩ ነፃነት ፣ ጥሩ ሀብት መልካም ርስት ።
 ጥሩ ጠላት ጥኑ ወዳጅ ይሆናል ።
 ጥሬ ለዶሮ ፣ ግልግል ለቀበሮ ።
 ጥሬና ከፋ ንግግር ፣ ሆድ ያሻክራል ።
 ጥርስና ከፍፍር ፣ ቢደጋገፍ ያምር ።
 ጥርስና ከንፈር አብሮ ይደማል ።
 ጥቂት ሀመም ታመሀ ፣ ወዳጅ ጠላትህን እየው ።
 ጥቂት ስጋ ፣ እንደ መርፌ ትወጋ ።
 ጥቂት ሽሮ ፣ ማታ ዶሮ ።
 ጥቂት ያላት ፣ እረፍት የላት ።
 ጥቂት ያላት ፣ እንቅልፍ የላት ።
 ጥቂት ጥቂት ኤሊም ትሄዳለች ፣ ካለበችበት ትደርሳለች ።
 ጥቃት ከጥንብ ይገማል ።
 ጥቅልል ያለን ጠጉር ዘርዘር ያለ ሚዶ ያስነሳዋል ።
 ጥቅልል ላለ ጠጉር ፣ ዘርዘር ያለ ሚዶ ።
 ጥበብ ያስከብራል ፣ ሀብት ያስጨፍራል ።
 ጥኑ ወዳጅ ጥኑ ጠላት ይሆናል ።
 ጥኑ ወዳጅ ጥኑ ጠላት ፣ ጥኑ ጠላት ጥኑ ወዳጅ ይሆናል ።
 ጥንቱን ሲሉህ ቡዳ ፣ ቆዳ ይዘህ ሚዳ ።
 ጥንቱንም ባልዘፈንሽ ፣ ከዘፈንሽም ባላሳፈርሽ ።

ጥንቱንም የተውሶ ፡ ጠፋ ተመልሶ ።
 ጥንቱንም የተውሶ ፡ ጠፋ ጨርሶ ።
 ጥንቸል እንደ ዝሆን እራሃለሁ ብላ ተሰነጥታ ጥተች ።
 ጥንቸል እንዳትጧ ታግታለች ።
 ጥንቸልም ለሆዱ ፡ ዝሆንም ለሆዱ ፡ አብረው ውሃ ወረዱ ።
 ጥጥት ጀር ግታ ጀር ።
 ጥጥፍ ያበራል ፡ ከላሽ ይመራል ።
 ጥይት እይር ፡ ፈትል ድውር ።
 ጥጃ ሳር ይበላል ፡ ቤቱ እዳ ይጥላል ።
 ጥጃ ቢሳሳት ከናቱ ፡ ነገር ቢሳሳት ከጧቱ ።
 ጥጃ ቢፈነጭ በጫዳ ፡ ውሃ ቢርጥ በጎድጓዳ ።
 ጥጃ ጠባ ፡ ከሆድ ገባ ።
 ጥጋበኛንና ውሃ ሙላትን ቁመህ አሳልፈው ።
 ጥጋብ ቢሻህ ባቄላ ፡ ኑር ቢሻህ ችላ ።
 ጥጋብ ቢያምርህ ጠላ ፡ መግዛት ቢያምርህ ችላ ።
 ጥጋብን ወደኛ በል ፡ ጥጋበኛን ወዲያ በል ።
 ጥጋብን የግይቸል አህያ ነው ።
 ጥጥ ለፈታይ ፡ ሽልግት ላገልጋይ ።
 ጥጥና ሹም እያደር ይከዳል ።
 ጠም ከግደር ዳቦ ቀርቅር ።
 ጦር ለወረወረ ፡ መሬት ለገበረ ።
 ጦር መጣ ሲባል ፡ ሶግያ ቆረጣ ።

ጦር ሲመጣ ፣ ዛቢያ ቆረጣ ።

ጦር እንደ ወረወሩት ፣ ጎራዴ እንደሰነዘሩት ።

ጦር ከወጋው ፣ ምላስ የወጋው ።

ጦር ከፈታው ፣ ወሬ የፈታው ።

ጦርና ጭሬ ፣ አራሽና ገበሬ ።

ጦጣ ምን ትወጃለሽ ? ቢሏት ፣ ከዛፍ ላይ ትግል ።

ጦጣ ፣ ባለቤቱን ታስወጣ ።

ጦጣ ተይዛ ትዘፍን ።

ጦጣና ዝንጀሮ ፣ ተኩላና ቀበሮ ።

ጧሪ ፣ በፈጣሪ ።

ጧት ከበላተኛ ፣ ማታ ከአድመኛ ።

ጧት ከበላተኛው ፣ ማታ ከመመኛው ፣ እንደሸመላ ፣ በሁለት ይበላ ።

ጧት ከጀንበር ፣ ማታ ከጨንገር ።

- ጨ -

ጨረቃ ሲጠፋ ኮከብ አባወራ ይሆናል ።

ጨረቃ ብትደምቅ ፣ አትሞቅ ።

ጨረቃና ቤት ፣ ዛሬ ብርሃን ነገ ፅልመት ።

ጨቅጫቃ ሚስትና የሚያፈስ ቤት እንድናቸው ።

ጨካኝ ሰይጣን መሳይ ።

ጨካኝና ጨስ መውጫ አያጣም ።

ጨዋታ ለአዋቂ ፣ ወሬ ለጠያቂ ።

ጨዋታን አዳምጦ ፡ እህልን አላምጦ ።

ጨው ለራስህ ስትል ጣፍጥ ፡ አለዚያ ድንጋይ ነው ብለው ይጥሉሃል ።

ጨው ሻጭ በገበያ ፡ ጦር በሶማያ ።

ጨው ቢያልጥ በምን ይጣፍጣል ? ጻኛ ቢያዳላ በምን ይሟገቷል ?

ጨው የሌለው ምግብና ሰው የሌለው ሰው አንድ ነው ።

ጨውና በርበሬ ፡ ጆሮና ወሬ ።

ጨኸት ለሲላ ፡ መብል ላሞራ ።

ጨኸት ለቁራ ፡ መብል ላሞራ ።

ጫማ ምንም ወርቅ ቢሆን ከእግር በታች ነው ።

ጫን ካለ ጫን ይፈጃል ።

ጫን ያለው ኮርቻውን ፡ ለምን ያለው ስልቻውን አያጣውም ።

ጫንቃዩን ተገርፈ ፡ ጨርቁን ተገፍፈ ።

ጭልፈትና ሲላ ተጋብተው ገጉት ወለዱ ።

ጭምት ያበደ እንደሆነ የጤፍ ቆረን ደኑ ።

ጭንቅ አልጋ ያስተቃቅፋል ።

ጭድና ጭቃ ፡ ቡሃና ቦቃ ።

ጮኻ የማታውቅ ወፍ አንድ ቀን ብትጮህ እለቁ እለቁ አለች ።

ጮሌ ሲያረጅ መጋዣ ይሆናል ።

- ጳ -

ጳጉሜ ሲወልስ ፡ ጎተራህን አብስ ።

ጳጉሜን ሲወልስ ፡ ገበሬ ጎተራህን አብስ ።

ጳጉሜ ቢለግስ ጎታህን አብስ ።

ፀሃይ ሳለ ፋጥ ፡ አባት ሳለ አጊጥ ።

ፀሃይ ብልጭ ፡ ወፍ ጭጭ ሲል ።

ፀሃይ ካልወጣ ፡ ከሰፈረበት አይነሳ አንበጣ ፡ ሴት ምክንያት አታጣ ።

ፀሃይ የጧት ፡ አዱኛ የሸበት ።

ፀሃይ ያየውን ሰው ሳያየው አይቀርም ።

ፀሃይና ንጉስ ሳለ ፡ ሁሉም አለ ።

ፀሎት በፅምና ፡ ነገር በደመና ።

ፀሎት በፍቅር ፡ ሃይማኖት በምግባር ።

ፀሎት ከፍቅር ፡ ሃይማኖት ከምግባር ይበጃል ።

ፀሎት ያለ ፍቅር ፡ ሃይማኖት ያለ ግብር አይረባም ።

ፀፀት ፡ እያደር ይመሰረት ።

ገድቃን ካልተቃጠሩበት ስፍራ ይገናኛሉ ፤ ሀጥአን ግን ከተቃጠሩበት ይተጣጣሉ ።

ፅዋ በተርታ ፡ ስጋ በገበታ ።

ፅድቁ ቀርቶ በውል በኮነነኝ ።

ፅድቅ ለመገኘት ፡ ቀኝ ለከሳሽ ።

ያም ገዳፊና ሰው ጠባቂ ለጥቂት ይሳሳታል ።

ያማ ያማ ለፀሎት ሀሙስ ፡ እርጎ ትልስ ።

ፈላ ገነፈለ ፣ ተሞላ ጎደለ ።

ፈረሰኛ ሲርጥ ፣ እግረኛን ምን አቆመው ?

ፈረሰኛ የወሰደውን ፣ እግረኛ አይመልሰውም ።

ፈረሱም ይኸው ፣ ሜዳውም ይኸው ።

ፈረስ ሲያጠብቅ ፣ ልገም አይለቀቅ ።

ፈረስ በራሪ ፣ በቅሎ ሰጋሪ ።

ፈረስ ቢያነክስ ፣ አህያ ታጉዝ ።

ፈረስ ቢጠፋው ፣ ኮርቻውን ገልቦ አየ ።

ፈረስ አውቃለሁ ፣ ስገታ እወድቃለሁ ።

ፈረስ ያደርሳል እንጂ አይዋጋም ።

ፈረስ ጥሎ ይደነግጣል ፣ በቅሎ ጥሎ ይረግጣል ።

ፈረንጆች እንደመርፌ ይገቡ ፣ እንደዋርካ ይሰፉ ።

ፈሩ ፈሩ ፣ ማጀት አሩ ።

ፈሪ ለእናቱ ይገባል ።

ፈሪ ለእናቱ ፣ ጀግና ለጀግንነቱ ፣

ፈሪ በገዛ ጠቡ ገላጋይ ይሆናል ።

ፈሪ እንዳይሉኝ አንድ ገደለሁ ፣ ጀግናም እንዳይሉኝ አልደገምሁ ።

ፈሪ ካልጋ ላይ ይወድቃል ።

ፈሪ የሚያባርረው ሳይኖር ይሸሻል ።

ፈሪ የኖቱ ልጅ ነው ።

ፈሪ ፈራና እጉድባ ቢኛ ፣ ጀርድን በላው ያይጥ ቀበኛ ።

ፈሪና ንፋግ እያደር ይቆጧዋል ።

ፈሪን በውሃ ውስጥ ያልበዋል ።

ፈርተው ደንጋይ ቢጥሉ ፣ ጅብ ወጣ ከዱሩ ።

ፈስ ያለበት ቂጥ ዝላይ አይችልም ።

ፈትል ሲረዳዳ ፣ አንበሳ ያስቀራል ።

ፈጅቶ ከሚያጠግበኝ ፣ እስቲበርድ ይራበኝ ።

ፈጣሪን የሚያህል ጌታ ፣ ርስትን ያህል ቦታ ።

ፈጥነው የገመዱት ፣ ፈጥኖ ይበጠሳል ።

ፈጥኖ መስጠት ፣ ሁዋላ ለመፀፀት ።

ፈጭታ የነበረች ፣ ላመልማሎ ኮራች ።

ፋት ቢሉት ጭልጥ ።

ፊተኛው ወዳጅህን በምን ቀበርከው? በሻሽ ፣ ምንው? ሁዋለኛው እንዳይሸሽ ።

ፊት የተናገረን ሰው ይጠላው ፣ ፊት የደረሰን ወፍ ይበላው ።

ፊት የወጣን ጆሮ ፣ ሁዋላ የበቀለ ቀንድ በለጠው ።

ፊት ያሞጠሙጧል ፣ ሁዋላ ይስሟል ።

ፊት ያሞጠሙጧል ፣ ሁዋላ ያፏጧል ።

ፊት ጆሮ ይፈጠራል ፣ ሁዋላ ቀንድ ይበቅላል ።

ፋሲል ሲፈርስ ፣ ጎንደር ይታረስ ።

ፋሲካ የሌለው ጠም ፣ ደስታ የሌለው አለም ።

ፋሲካን ሊያገኙ ፣ ሁዳዴን ይመኙ ።

ፋቂ ቁርበቱን ፣ አናጢ እንጨቱን ።

ፊቆ ስትዘል ፣ አትፈራ ገደል ።

ፊንጣ ብትቆጣ ፡ አንድ እግሯን ታጣ ።
 ፊንጣ ብትቆጣ ፡ እግሯን ጥላ ሄደች ።
 ፍረድ ለነፍሱ ፡ ብላ ለከርሱ ።
 ፍሬ ለመብል ፡ ስንቅ ባገልግል ።
 ፍርድ ገምዳይ ፡ እውነት አጉዳይ ።
 ፍርድ ለልጅ ፡ ጥራቢ ለደጅ ።
 ፍርድ ለተቀማጭ ፡ ወጥ ለቀላዋጭ ።
 ፍርድ አያውቅ ዳኛ ፡ ተገን አያውቅ እረኛ ።
 ፍርድ እንደ አሉላ ፡ ፅድቅ እንደ ላሊበላ ።
 ፍርድ ጎደለ ፡ ድሃ ተበደለ የሚል ንጉስ አይታጣ ።
 ፍርድና ፍትፍት ፡ በየፊት ።
 ፍርድና ፍትፍት ፡ ወደፊት ።
 ፍቅር ሲጠና ቆሎ ያንርሳል ።
 ፍቅር ያስራል ፡ እውቀት ያስከብራል ፡ ጥበብ ያኮራል ።
 ፍቅርህን የፈለገ ፡ ልጅህን ፤ ጥላህን የፈለገ ፡ የላም ልጅህን ።
 ፍትፍት ለልጅ ፡ ጥራጊ ለደጅ ።
 ፍንክች ፡ ያባ ቢላዋ ልጅ ።
 ፍንጥር ፍንጥር እንደ ሽምብራ ፡ ያባ ምንይዋብ ፋከራ ።
 ፍየል ሁለት ወልዳ አንዱ ለመፅሃፍ ፡ አንዱ ለወናፍ ።
 ፍየል ላምስት ፡ ዶሮ ለባልና ሚስት ።
 ፍየል መንታ ትወልድና አንዱ ለወናፍ ፡ አንዱ ለመፅሃፍ ።
 ፍየል በልታ ፡ በበግ አበሰች ።

ፍየል ከመድረሷ ፣ ቅጠል መበጠሷ ።

ፍየል ወዲህ ፣ ቅምዝምዝ ወዲያ ።

ፍየል የለኝ ፣ ከነብር ምን አጣላኝ ።

ፍየልና ቀበሮ ፣ ምጥጣጥና ዶሮ ።

ፍየሷን እንደ በግ ።

ፍዳ ለሀጥአን ፣ እሴት ለጻድቃን ።

ፍጥም አያናግር ፣ የጎርፍ ሙላት አያሻግር ።

ፍጥም አፍራሽ ፣ ቤተክርስቲያን ተኳሽ ።

ፍጥም ያቆማል ፣ እርቅ ይጠቀልላል ።

ፍጥም ያውላል ፣ አቧራ ያሰላል ።

ፍክሮ መሸሽ ፣ ታሪክ ያበላሽ ።

የቃላት መፍቻ

(ቃሉ የሚገኝበት ገፅ እንኩ ይገኛል)

ሁዳድ 24,196	— ሰፊ እርሻ
ላዋይ 27	— በእንስት ሶታ የምትጠራ የቤት ውስጥ ቆሌ
ላዳን 76	— ከቁና የሚበልጥ የአህል መስፈሪያ
ልቅ 82	— ልቃቂት
ልበ ሳገባ 36	— በደረቱ አካባቢ ቀይ የሆነ
ልባልባ 36,52	— ጊጠኛ የሴቶች ሱሪ
ለኮ 30	— የፈረስ ፣ የበቅሎ መሳቢያ ጠፍር
መልከኛ 39,102,121,144 145,221	— በዱሮ ጊዜ ንጉስ ርስት እየሰጠ የተከለውና ከቀን ብዛት እንደ ባለባት የተቆጠረ
መቀናጅ 39,175	— በወንፈል የመጣ በሬ
መቃን 41,	— በቤት በር ግራና ቀኝ ያለ አራት ማእዘን እንጦት
መቋደሻ 96	— ቁርስ
መበለት 41,96,140,158,178 218,231	— መነኩሲት ፣ እማሆይ ፣ አርጊት
መናጅ 42	— ተከታይ
መናፍቅ 141,211	— ተጠራጣሪ (ለሃይማኖት)
መን 69	— ሸማ መስሪያ እቃ
መንዳላ 145	— ንፍጣም
መዘሰፊያ 176	— ጥልቆ ፣ አነስተኛ መጥረቢያ
መዳሮ 127	— ድር ማድሪያ
መጋዞ 121	— የምርቱን ውጤት ከባለ መሬቱ ጋር ለመካፈል አራሽ የሚያደርገው ስምምነት
መጋዣ 251	— የጭነት ፈረስ
መግላሊት 171	— የማሰሮ መክደኛ
መጭ 40	— ኑግ የሚመስል አረም ።
መሬ 56	— የወፍጫ መጥረጊያ

ሙር 200
 ሙተራ 219
 ሙሴ 224
 ማህሌት 68

 ማህደረ ማርያም 124
 ማርያም ውሃ 124
 ማቅ 45,108,212
 ማተት 152,245

 ማዘንት 91

 ሚርን 189
 ምርቅ 47,92,121,128

 ምስላኔ 34,47
 ምንደኛ 189
 ምዝግዝግ 231
 ሞረት 44
 ረጃት 108,219
 ረጋ 34

 ርቦ 66,78
 ርቃ 53

 ሰርተት 118
 ሰላ 138,164
 ሰናፊል 226
 ሰግዳዳ 95,148
 ሰፋጭ 46
 ሲላ 200,251

— በእውቀት ብዛት እንደ እብድ የተቆጠረ
 — በጎጃም ውስጥ ያለ ተራራ
 — የማህበር አለቃ
 — በከበሮና በዕናፅ እየታጀበ የሚቀርብ መን ፈሳጭ መዝሙር
 — በጎንደር ያለ ደብር
 — በጎንደር ያለ ቀበሌ
 — ከቦግ ፀጉር እንደ ብርድ ልብስ ሆኖ የሚሰራ
 — ከሳር ከልጥ የሚሰራ የእንስራ ወይም የጋን ማስቀመጫ
 — በምድጃ ዙሪያ በጭቃና በድንጋይ የሚሰራ የወጥ እቃ ማስቀመጫ
 — ቅብአ ቅዱስ
 — እንደ ገብስና ስንዴ ባሉ እህሎች ላይ ያለ ሻካራ ቀጫጭን እሾህ
 — በፈውዳሉ ስርአት የነበረ ሹም
 — በሰው ቤት ተቀጥሮ የሚሰራ እረኛ
 — የተወረወረ ፣ የተምዘዘዘ ጻላ ፣ ዘንግ
 — በመርሃ ቤቱ የሚገኝ የሃገር ስም
 — ከዘር ለልጅ ያለፈ ገንዘብ ወይም ቅርስ
 — ከትውልድ ያገኘው ሳይሆን ከሸክላ ሰሪዎች በመማር ሸክላን ወይም ብረትን የሚሰራ
 — አንድ አራተኛ
 — የብርብራ አይነት ዛፍ ፍሬው ሲበሉት የሚ ሆመጥጥ
 — ጎተት
 — ፍየል የሚመስል የዱር አውራ
 — የድሮ ዘመን ሱሪ ፣ ቦላሌ ፣ ተነፋነፍ
 — ሰዋራ ድብቅ ስፍራ
 — ስለታም ድንጋይ
 — ያሞራ ስም

ሲቀጣጠብዎት 232	— ሲያላግጡባት ፤ ሲያታልሏት
ሳታት 62	— የሌሊት ፀሎት
ስሉስ 36	— ሶሪት ምስክር
ስማርድ 83	— የነብር ወጥመድ
ስንቆ 41	— በክረምት የሚበቅል የጎመን አይነት ቅጠል
ስብቆ 135	— የአጃ አጥሚት
ሶማያ 249, 251	— የጦር እጆታ
ሸላ ሚዳ 109	— ባይፋት ክፍል ያለ ቀበሌ
ሾተል 37, 38, 71, 200	— በሁለት ወገን ስለት ያለው ቀጫን ሰይፍ
ቀርቀሬ 71	— ቆላማ የሆነ ቦታ
ቀርበቦ 127	— ከበሬ ግንባር ቆዳ በጋን ቂጥ የተወጀ ሚዛን ፤ ቁና
ቀብቅቦ 145	— የእርሻ መሬትን አልስልሶ
ቀነቀነ 30	— ዘፈነ
ቀንጠፋ 108	— ልብስ የሚቀድ በጫካ ውስጥ የሚገኝ እሾሀ
ቀየጺት 134	— የበቅሎን ፊት እግርና ሁዋላ እግር ወይም ፊት እግርና አንገት ማሰር
ቀጠነኝ 86	— ፍርድ ተዛባብኝ
ቀጠና 127, 219	— ረሃብ ችግር
ቁልቢጥ 73	— ትንሽ ቁና
ቁረንጮ 137, 140	— የቆዳ ብጫቂ
ቁርፍርፌ 148	— ስንጥቅጥቅ
ቁግ 145	— ከጅማትና ከቃጫ የሚሰራ የጅራፍ ጫፍ
ቃጢ 207	— በጣም ትንሽ የሆነች ቁና
ቅሃ 204	— በጎንደር ያለ ወንዝ ስም
ቅንብቢት 44	— በቡልጋ አጠገብ ያለ ቀበሌ
ቅንብቻ 192	— የተረሳና ትርፍ እቃ ማስቀመጫ ፤ ከቆዳ የተሰፋ መናኛ ኮርጆ ፤ አፈ ክፍት ስፊት
ቆረን 251	— አዝመራ የታጨደበት ማሳ

ቆርቶ 66
 ቋያ 142, 184, 221
 በለጡብ 98
 በመረገድ 106
 ቡላድ 142

 ቡሌ 161
 ቢዛቁን 108, 215
 ቢያረምም 59
 ባጥ 209
 ብር 210, 230
 ብርብራ 73
 ብሳና 44, 164, 213
 ብስና 145, 152, 231
 ብየኛ 148
 ቦራ 186
 ቦና 41
 ቦቃ 251
 ቦዝ 34, 38
 ቧጋች 95, 194
 ተጧረ 194
 ተታታ 195
 ተጠማኝ 98
 ታርጣጣ 37
 ትፋዝኸ 133
 ተፋ 100
 ነቁ 165
 ነዳይ 27
 ነጠር 90

— በጥቶ ለ ፈንክቶ
 — የበረሃ ሳር ሳይታጨድ ቆይቶ የደረቀ
 — በትንሽ መስፈሪያ (የቅቤ ቅል መክደኛ)
 — በማህሌት
 — ሲፋጭ እሳት የሚወጣው ብርጭቆ መሳይ ድንጋይ
 — ዳላቻ መልክ ያለው የከብት ስም
 — ድቁና ቢቀበል : ቢለፋ : ቢደክም
 — ዝም ቢል
 — ጣራ
 — የገብስ ወይም የስንዴ አገዳ
 — ፍሬው አሳ የሚያስከር የዛፍ አይነት
 — በወይና ደጋ የሚበቅል ነቀዛም እንጨት
 — መጥፎ ጠረን ያለው ግሳት
 — በካሳ የሌላውን ገንዘብ የበላ
 — ቢጫነት ያለው በሬ
 — ድርቅ
 — ግንባረ ነጭ በሬ
 — ዝንጉ የተናቀ
 — ውድማ ለውድማ እየዞረ የሚለምን
 — ሲያውቅ አበድ
 — ተጎነጎነ
 — የሰው መሬት አራሽ
 — ሰነፍ ውዝፍ ሴት ከተቀመጠችበት የማትነሳ
 — ትፋጠጨ
 — ወኪል : ገባሪ
 — የውሃ ጉድጓድ
 — ድሃ (ምስኪን)
 — ነፍስ ወከፍ

ንዳግ 105	— ቁጭት
አለብላቢት 62	— ሲነኩት የሚያቃጥል ቅጠል
አላል 144	— የጭነት ማስተካከያ ፣ ተጨማሪ ጭነት፣ መጣያ
አሜኪላ 31	— የእሾህ አይነት
አምበራስ 143	— ያምባ ሹም ዋና ግንባር ቀደም
አምዛ 151	— ወፍራም የጤፍ እንጀራ
አራድግ 48	— በመንዝ ውስጥ ያለ አገር
አሰድ 112	— የኮከብ ስም በእሳት የሚመሰል
አሳጅ 200	— የጎን ስጋ
አሸን 203	— ክረምት አግቢ
አሸክት 32	— ሻካራ ፣ ቁርንድድ
አቃቤት 54, 113	— ግብር የምትፈጭ መነኩሲት
አቃቤ 159	— ዘበኛ ፣ ጠባቂ
አቢላግ 26, 85	— ላም ጠባቂ እረኛ
አባሉ 198	— ለጠላና ለወተት እቃ ማጠኛ የሚሆን የዛፍ አይነት
አባ ምንይዋብ 255	— በአጤ ምኒሊክ ጊዜ የነበሩ ጨዋታ አዋቂ ሰው
አብርጣም 80	— ሹርባ
አብሾ 184	— ወፈፍ የሚያደርግ አብሽ መሳይ ፍሬ
አብቹ 44	— በምእራብ ሸዋ ያለ ቀበሌ
አትቀታተር 95	— አትፎካከር
አንቃ 116	— ሙጫው እንደ እጣን የሚሸት የዛፍ አይነት
አንጋዳ 139, 198	— ጠመዝማዛ
አንጣሪያ 119	— መሬት ለመሬት እያደገ የሚዘምት ቅጠል
አዘዞ 120	— በጎንደር ውስጥ ያለ የአቡነ ተክለ ሃይማኖት ገዳም
አጉራ 90	— የበረት መዝጊያ
አግሬ 120	— ትልቅ ጋሻ

- አጎዶ 127 — የከሰል ጉድጓድ
- አጣሪ 97,107,124 — ቸርቻሪ ነጋዴ
- አፅቅ 165 — የአበባ አገን
- አፈላማ 147 — ከብት አዝመራ ሲበላ የሚከፈል እዳ
- አፍላል 151 — ከሸክላ የሚሰራ ማሰር መሳይ ድስት
- አፎት 37,71,102,138 — የሰይፍ የጎራዴ መከተቻ + ቤት + ሰገባ
- እመ 113 — እማሆይ
- እርክፍክፍ 75 — ካፊያ
- እርኮት 141 — ከቆዳ የተሰራ የውሃ መያዣ
- እርያ 129,201 — ባዱር የሚኖር ያሳማ አይነት አውሬ
- እቡይ 200 — ትእቢተኛ
- እናርያ 245 — የቀድሞው የኢትዮጵያ ደቡብ ምእራብ ግዛት መጠሪያ ስም + በወላይታ + በሲዳሞ + በኩሎ + በኮንታ የሚኖር ነገድ
- እንቦል (ግእዝ) 133 — ያለ
- እንባጮ 124,170,210 — የእንጨት አይነት
- እክት 108 — ቅራቅንቦ እቃ
- እይር 249 — ቅልቅል
- ከርከሬሻ 223 — ፍጅት ፤ ጠብ
- ከፈር 179 — እንቅብ
- ከርዲዳ 220 — ብርቱ አራዊት ገሪ
- ከተት 150 — ቁንጮ
- ካምሱር 89 — በጦር መሳሪያ ውስጥ ክብሪታዊ ባህርይ ያለ ውና ቃታው ሲወጋው ጥይቱን የሚያቀጣ ጥል አካል ።
- ካይላ 190 — በጎንደር የሚገኝ ነገድ
- ኮሸሸላ 75 — በወይና ደጋ የሚበቅል እሾህማ እንጨት
- ኳደሬ 65,158 — ገባርን እያዘዘ ስራ የሚያሰራ ሹም
- ወለባ 29,36,52,158 — በወይዛዝርና በመኳንንት ፀጉር ላይ የሚሰካ የራስ ጌጥ

ወለፊንድ 202	— ጠግግ
ወሶ 34	— ጎሽ I እሰይ
ወቄራ 37	— ጨቤ
ወባራ 136,172,192	— ቀበጠ
ወታቦ 127,232	— ከእበትና ካመድ የተሰራ ጎድጓዳ እቃ
ወንጋራ 208	— ወልጋዳ
ወንጠፍት 243	— የጠላ የቅቤና የዘይት ማጥለያ ወንፊት
ወንጭት 97	— በደራና በመርሃቤቴ መሃከል ያለ ጅረት
ወዘት 41,74	— እሳት አጠገብ መቀመጥ
ወይኖ 161	— የወይንማ በሬ ስም
ወደረ 124	— ጥርቅም አርጎ ያዘ
ወጀድ 70	— የአትክልት ስፍራ፣ባጥር በቅጥር የተከበበ ቦታ
ወጋሪ 112	— አሳን ወርውር በድንጋይ ላይ የሚከሰከሰ
ወጭት 97,163,212	— ጣባ
ዋልድባ 118	— በጎንደር ውስጥ ያለ ታላቅ ገዳም
ዋቢ 164	— ሰጪ ፣ አቀባይ
ዋንዛ 164	— ፍሬው የሚበላ እንጨቱ የማይነቅዝ ዛፍ
ዋግ 67,158	— የሰብል በሽታ
ውኸምኸም 186	— ረዥም ፣ ጎታታ
ውኸሞ 80	— ውስጠ ክፍት እንጨት ወይም መቃ ለጋያ መጠጫ የሚሆን
ዘለሳ 173	— ቁጥጭም ምልመላ
ዘማ 200,205	— አመንዝራ
ዘባን 171	— ጀርባ
ዘባጣ 37,231	— ረባዳ ቦታ
ዛብ 170,173	— ለፈረስ ለበቅሎ እንደ ልጓም ሆኖ የሚገታ
ዝማሚ 30	— በመቋሚያ እየተወዛወዙ የሚዘመር መንፈሳዊ መዝሙር
ዝባድ 170	— ጥሪኝ ከምትባል አውሬ የሚገኝ የሸቴ ቅባት

ዘላ 203	— ሰነፍ
ይብራ 225	— ውሃ ውስጥ ጠልቃ የምትወጣ እግረ ቀይ መልክ ብዙ የውሃ ዶር
ይቶት 31	— መነኩሲት ፤ እግሆይ
ይኮርታል 101	— ይጎራል
ይዋጁ 61,89,154	— ይገዙ
ይጋጃል 192	— ይበላሻል
ይለማ 63	— ጨለማ ፤ ሰዋራ
ይልሰ 91	— በለፀገ
ይረባ 215	— የጎተራ ጣራ
ይረጣ 34	— ሁከት
ይራል 144	— የእንጨት አይነት
ይባይ 142	— ሰፊ ነጋሪት
ይንካራ 145	— ደካማ ፤ አላዋቂ
ዳሞትራ 144	— የሚናደፍ ጥቁር መርዘኛ ሸረራት
ዳንዶ 201	— ቀማኛ
ዳወር 137	— የቀድሞ ሃረርጌ ስም
ዳፋ 172	— ጠንቅ
ድርጎ 231	— ጉርሻ
ድርጭት 149,231	— ከርግብ የሚያንስ ወፍ
ድበላ 231	— ባቄላ ፤ አተር ፤ ምስር ፤ ከገብስና ስንዴ ቅል ቅል የሚጋገር እንጀራ
ድጉስ 66,226	— ማህደር ፤ አፎት
ዶሰኛ 191	— ሃይለኛ
ዶባ 68	— የበረሃ ቀንዶ ረዥም በሬ
ዶጭ 74	— ከገንቦ የሚያንስ የሸክላ እቃ ፣ የጠጅ የጠላ ፣ የውሃ ማፍሪያ
ጀላፋ 188	— ሰነፍ
ጀንፎ 168	— በዘንግ ጫፍ ላይ የሚሰካ ጥምጥም ብረት

ጆጆባ 199	— በወንዝ ዳር የሚበቅል ፍሬው የሚበላ ዛፍ
ጃኖ 159	— በሰፊ ቀይ ጥለት የተሰራ ዝቅዝቅ ልብስ
ገለፈጉት 235	— በሆነው ባልሆነው የምትስቅ
ጉልላት 37,91	— በዘውድና በአክሊል ምሳሌ የተሰራ ሸክላ ፣ በድንኳን በቤተክርስቲያን ጫፍ የሚሰካ
ጉልማ 121	— ላሽከር፣ለሎሎ፣ለዘመድ፣ለወዳጅ ተከፍሎ የተሰጠ ማሳ
ጉጣ 62	— የማረሻ እላቂ
ጊጉይ 180	— አመፀኛ ወንጀለኛ
ጋት 68	— ውስጥ እጅ ፣ መዳፍ
ጋይ 240	— አፈሩን በማቃጠል የሚደረግ ባህላዊ የእርሻ ማዳበሪያ
ጋፍ 194	— ሞኝ
ጊኛ 44,166	— መጋዣ ፈረስ
ገልምቢጥ 168	— የተገላቢጦሽ
ገጫ 156	— የሳር አይነት
ጎታ 215,228,247	— ከመቃ ወይም ከቀርከሀ እንደ ቅርጫት የተጎነጎነ የእህል ማስቀመጫ
ጎዳ 73,144,186,244	— የተጎዳ ፣ ቀላሳ ከብት ፣ ዱልዱም
ጎንጅ 36	— በጎጃም የሚገኝ የታወቀ የቅኔ ትምህርት ቤት
ጎፍላ 35	— መርገፍ ፣ ጌጥ
ጠራቂ 102,155	— በያጅ ፣ ብረት አልባሽ
ጠገራ 72	— በራሳም እንጨት ቀዳዳ የተዋደደ መፍለጫ
ጥቅንጥቅ 101	— ውስብስብ
ጥንቅል 22	— ቁንጣሪ
ጨንዳራ ,199,222	— ሸውራራ
ጨንገር 250	— የዛር ስም
ጭራገር 222	— የጭራሮ ጫፍ
ጭሬ 250	— ቅጠል ጠባብ ጦር

ጭቃ 34,85,

ፈርዛዛ 127,159,199

ፈግጠት 90

ፈጠም 187,195,256

ፈፋ 31

ፋትራ 180

ፈራ 206

ፈቆ 135,254

ፍንጅ 126,129,247

ፍገራ 26

— ቀደም ሲል የነበረ የሹመት አይነት የቀበሌ ሹም

— ደስተኛ

— ተዉት

— የነገር መግቻ

— የውሃ መውረጃ

— የእስላም ቃልቻ

— ወረርሽኝ፣ ተላላፊ የተሰበ በሽታ

— የሰበና የሚጻጹ አይነት የዱር ፍየል

— እንደ ካቴና ያለ የእጅ ማሰሪያ

— በጎንደር ያለ ቀበሌ